

УЧАС Вх № 10/31.01.2017.

СТАНОВИЩЕ

От проф. д.п.н. КИРИЛ АТАНАСОВ АЛАДЖОВ,
Съгласно Заповед № ЗП-2628, от 21.12.2016 г.
на Ректора на Национална Спортна Академия „Васил Левски”

на дисертационен труд на тема:
**„УПРАВЛЕНИЕ И РЕАЛИЗАЦИЯ НА СПОРТНАТА ФОРМА В ТРОЙНИЯ СКОК
ЗА ЖЕНИ”**

за придобиване на образователната и научна степен „Доктор”, по научната
специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната
тренировка” (вкл. Методика на лечебната физкултура), професионално
направление 7.6. „Спорт”

на Тереза Момчева Маринова - докторант на самостоятелна подготовка към
катедра „Лека атлетика”, при Национална спортна академия „Васил Левски”
Научен ръководител: Проф. Огнян Миладинов, дн

I. АКТУАЛНОСТ И ЗНАЧИМОСТ НА РАЗРАБОТЕНИЯ ПРОБЛЕМ В ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Проблемът за управлението на учебно – тренировъчния процес в спорта винаги
ще бъде актуален. Тройният скок, с неговият типичен скоростно – силов характер,
предявява изключително високи изисквания към тези, които го практикуват.
Актуалността на темата на дисертационният труд е добре обоснована от авторката в
поставената от нея цел: *„Да се усъвършенства тренировъчния процес в тройния скок за
жени, чрез установяване на определени зависимости между основните показатели на
управлението и контрола на спортната форма”*.

II. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД, НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ МЕТОДИ И НАУЧНИ ПОСТИЖЕНИЯ

Дисертационният труд е разработен в общ обем от 143 компютърни страници.
Съдържанието е оформено в 3 (три) взаимосвързани глави. Трудът е онагледен с 31
таблици и 33 фигури. Докторантката е използвала общо 132 информационни източника,
от които 123 на кирилица и 10 на латиница.

Възприетата структура на дисертационния труд, състоящ се от *увод и три глави,
завършващ с изводи за научни и практически приноси и препоръки*, е логично следствие
от добре обоснованата цел, основни задачи и методика за тяхното разработване.

Докторантката се е насочила към *„Разкриване на особеностите при управлението и реализацията на спортната форма във високи спортни резултати при висококвалифицирани състезателки на троен скок“*.

В глава първа докторантката е направила обстоен литературен обзор, като в рамките на 40 страници е обхванала достатъчен брой автори, специалисти и литературни източници. Направена е подробна характеристика на тройния скок, като състезателна дисциплина, анализирана е спортната форма като специфично понятие, както и основните фактори на нейното управление. На базата на направен обстоен анализ на данните от специализираната методична литература докторантката стига до извода, че „Управлението на спортната форма при висококвалифицирани състезатели е сложен процес, който изисква непрекъснато отчитане на голям брой параметри, свързани с функционалното състояние на състезателите, с избора на най-ефективни тренировъчни и нетренировъчни въздействия, с рационалното им разпределение по обем и интензивност в отделните периоди и етапи от годишния цикъл“. В края на тази глава е изведена работната хипотеза, която е добре обоснована.

В глава втора Тереза Маринова е посочила целта, задачите, методиката и организацията на изследването. Основната цел на дисертационният труд е формулирана кратко и ясно и звучи убедително. За реализирането на тази цел докторантката си е поставила за разрешаване 6 (шест) основни задачи. Контингентът на изследването включва Олимпийската шампионка на троен скок и авторка на дисертационния труд Тереза Маринова. Допълнително в изследването са включени още 3 (три) висококвалифицирани състезателки на троен скок – Ива Пранджева, Ямиле Алдама и Татяна Лебедева. В хода на проведеното изследване докторантката съпоставя състезателната им подготовка в годината през която всяка една от тях е регистрирала най-висок резултат в кариерата си. За сравнение на обемните показатели, на използваните тренировъчни средства, допълнително са включени и данните на четирима известни български състезатели на скок дължина и троен скок – две жени и двама мъже.

Организацията на проведения педагогически експеримент преминава последователно през 4 (четири) етапа от 2012 до 2016-та година.

В трета глава докторантката е анализирала получените резултати от проведеното изследване. Направен е сравнителен анализ на състезателната подготовка между Тереза Маринова и високо-разрядни състезателки на троен скок. Този анализ

включва някои високо-информативни параметри и стойности, между които: годишни обемни параметри на основните тренировъчни средства; скокова, бегова и силова подготовка по макроцикли и мезоцикли и др. Подробно е анализирана системата за контрол на спортната подготовка. Броят на контролните измервания по използваните тестове е отразен на фигура, която нагледно дава представа за броя на тренировъчните занимания, в които е осъществено измерване на отделните показатели.

За обработване и анализиране на получените данни от проведения педагогически експеримент са използвани следните математико-статистически методи: *сравнителен, вариационен, корелационен и регресионен анализ*.

В края на дисертационния си труд Тереза Маринова е направила характерните, за такъв род изследване, логически изводи и препоръки. Посочени са 10 (десет) извода и 3 (три) препоръки, чието съдържание е убедително и безспорно имат приносен практико-приложен характер, не само за лекоатлетическата дисциплина троен скок, в която Тереза Маринова е оставила златна следа в българската и световна лека атлетика!

III. ПУБЛИКАЦИИ ПО ДИСЕРТАЦИОННИЯ ТРУД

Докторантката Тереза Маринова е представила автореферат, в края на който е поместен списък с 4 (четири) публикации свързани с темата на дисертационния труд. Те са публикувани в периода 2012 – 2016-та година. В автореферата авторката е направила справка за научните приноси в дисертацията, които в този си вид, на фона на проведеното изследване, са добре аргументирани и са подходящи за приложение в практиката.

Запознавайки се с материалите по конкурса констатирах, че Тереза Маринова се е съобразила с направените забележки и препоръки от рецензентите в предварителните рецензии.

IV. ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Представеният за становище дисертационен труд е добре структуриран, отлично онагледен, а проведения педагогически експеримент е на високо ниво. Считам, че дисертационният труд има реални научни и научно – приложни приноси и свидетелства за това, че Тереза Маринова, от позицията на големия си практически опит, притежава необходимите познания и способности за прилагане в практиката на научни изследвания.

В заключение предлагам на уважаемото научно жури да присъди на Тереза Момчева Маринова образователната и научна степен „Доктор” по научната специалност „Теория и методика на физическото възпитание и спортната тренировка” (вкл. Методика на лечебната физкултура), професионално направление 7.6. „Спорт”.

Изготвил становището: Проф. Кирил Аладжов, дн

София, 25.01. 2017 г.

